

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

Sectio VI. Utrum lex revocans Privilegia, vel Indulgentias sortiatur suum effectum à die sufficientis promulgationis, ubi oportet juxta relatas sententias?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](#)

SECTIO VI.

Vtrum lex revocans privilegia, vel indulgentias sortiatur suum effectum statim, à die sufficientis promulgationis, ubi oportet, juxta relatas sententias?

277. A. Liqui affirmant, quod quando lex directe fertur ad privilegiorum abrogationem, ab hora promulgationis actus contra legem non valent, etiam si propter ignorantiam sine culpa fiant; probant ex l. ult. C. de decurionibus lib. 10. ibi: *Omnibus anterioribus modis, quos non comprehendit sanctio, ex presenti die, antiquandis.* Insuper, quia cum revocatio solum pendeat à voluntate Principis, & sit quid extrinsecum respectu privilegiati, non est necessaria alia dilatio temporis, ut statim effectum habeat independenter à notitia privilegiati.

278. 2. At nobis dicendum est, non habere effectum revocandi, nisi post tempus necessarium, ut notitia perveniat, vel morali, & humano modo, possit pervenire ad notitiam omnium privilegiatorum, quod tempus erit taxandum juxta prudentis arbitrium, ut dirimus supra de alijs legibus; sic P. Suar. lib. 8. de leg. c. ap. 40. num. 4. Bonac. de leg. disp. 1. quest. 3. punct. 8. §. 3. num. 20. Castro Palao Tom. 1. oper. mor. tract. 3. disp. 4. punct. 2. quest. 5. & alijs, propter rationes supra afferatas, quae quantum ad hoc, eodem modo probant in utroque casu:

279. 3. Adduntrinsuper, quod transacto tempore sufficiente à promulgatione

facta ubi oportet, ut notitia illius ad omnes possit humano, & communis modo pervenire, si aliquis, vel aliqui laborent ignorantia invincibili, quamvis excusat à culpa, nihil validè efficiunt contra legem, quia leges communes attendunt ea, quæ pro communis sunt necessaria per se, non verò, quæ per accidens, & raro evenire possunt, sicut dictum est de obligatione, & revocatione aliarum legum.

4. Advertit tamen Suar. num. 5. & est communis doctrina; quod si post dictum tempus contingat, aliquem uti privilegio sic revocato, stante communis errore revocationis, & usus privilegij pertineat ad jurisdictionem, vel aliud simile munus publicum, tunc actus erit validus; non vi solius privilegij, sed adminiculo juris iustinentis, & suppletis jurisdictionem ad similes actus factos titulo colorato, ac tolerato, juxta L. Barbarius ff. de officio Pratorum, ut vitentur incommoda publica, quæ ex ignorantia possunt oriri, privata autem, & quæ per accidens sequuntur, non attendit jus.

5. Caterum quamvis doctrina P. Suarez, Bonacire, & Palaij adducta, in rigore juris sit vera, nihilominus quodad primum attinet, addunt aliqui leges revocatorias privilegiorum non habere vim obligandi ignorantem invincibiliiter, ac per consequens, nec reddere actus invalidos, antequam ad notitiam cuiuslibet privilegiati perveniant, etiam transacto sufficiente tempore à die publicationis necessariae, sive in qualibet Provincia, juxta secundam sententiam, sive solum Romæ juxta primam, etiam si hoc negetur in aliquibus legibus revoca-

vocatorijs, ut *supra* ostensum est, excepto casu 1. *Barbarius*, sic tenent expressè Vazquez 1. 2. q. 45. diff. 150. num. 28. Valentia eadem 1. 2. diff. 7. q. 5. punct. 5. quæst. 2. Sà, verb. Gratia, num. 1. Azor. lib. 5. Tom. 1. cap. 3. quæst. 6. & cap. 22. q. 7. dicens esse communem opinionem Sebastian. Scaccia in *Annotat. ad Panorm. ad cap. 1. de concess. preb. in 6. §. nec obstat, verb. Privilegiati littera K. citans Jasonem, & alios, Sayrus in Clav. Reg. lib. 5. cap. 5. num. 13. Merol. Tom. 3. de leg. diff. 6. cap. 7. diff. 1. num. 247. & alij.*

282. 6. Proabant, tum quia videtur hoc rationi valde consonum. Nam cum privilegium sit privata lex, consonum videtur, ut unicuique innoteat revocatione, ne aliqua, cum damno proprio, & aliorum, fiant irrita, sine culpa privilegiati, & aliorum. Quare ex æquitate juris Doctores meritò in hoc sententiam Pontificum, & principum interpretantur, dum expressè in sua lege contrarium non disponunt. Tum etiam, quia cum privilegia sint favorabilia, & regulariter concessa ad causas pias, & salutem animarum, odia circa illa debent restringi, ut repetitum maneret in hoc Tractatu; & idem dicunt de Indulgentijs concessis prædicti Authores, cum Navarr. in *Comment. de Iubil. & indulg. notab. 28. num. 27. & notab. 33. in principio, & medio, & sequitur Do- nat. Tract. 16. de Oracul. quæst. 6. num. 6.* cum etiam indulgentiæ latè saltem privilegia sint, ut suo loco probatum manet, & hæc sententia mihi valde probabilis est; imò, & probabiliorem judico.

283. 7. Ex quo benè inferunt Vazquez, Valentia, Sayrus, & Merola, Primo, va-

lidam esse confessionem, quam quis ex privilegio fecit Presbytero à se electo virtute privilegij, seu Bullæ, etiamsi tale privilegium revocatum esset, ipso tamen privilegiato ignaro invincibiliter de tali revocatione. **Secundò**, quando summus Pontifex per suam legem revocaret privilegium aliquibus Religiosis concessum, absolvendi à casibus ipsi Pontifici reservatis, validæ erunt abolutiones ab ipsis datæ, cum ignorantia invincibili talis revocationis, alias multa incommoda fideles paterentur sine culpa, quod minimè presumendum est de mente Pontificum, nec de eorum pietate, & amore erga Fideles, quorum verus Pastor, & Pater est.

284. 8. Nota tamen, quod secus alij sentiunt in aliquibus legibus generalibus revocatorijs prohibentibus, ne aliquid fiat, quod ante fieri poterat, vel in aliqua lege jure, vel consuetudine legitimè introducta, pro his enim cum privilegia non sint, sed leges communes, sufficit publicatio communis, & quod notitia possit ad omnes pervenire morali, & humano modo. Unde deducit Vazquez, num. 29. cum alijs, quod si post decretum Trident. sess. 23. cap. 15. de reformat. aliquis tæcularis eligeret Sacerdotem non approbatum ab Ordinario, ut consuetum antea erat; ejus confessio esset invalida, etiamsi tale decretum invincibiliter ignoraret, quia illud non erat privilegium, sed consuetudo introducta per modum legis, nam ante Concilium approbatio Ordinarij necessaria non erat, & ita consuetudo illa eligendi non approbatum, habebatur pro lege permittere, Lex autem Con-

Tridentini disponens approbationem necessariam esse, & revocans consuetudinem illam, non indiget tanta publicatione, ut ad singulorum notitiam actu perveniat, sicut indiget privilegium, quod est quasi lex privata.

285. 9. Similiter, si per legem aliqua excommunicatio reservetur Pontifici, invalidè absolveret ab ea, qui ante reservationem poterat, etiam si invincibiliter ignoret reservationem, post tempus sufficiens à promulgatione; quia ibi nullum intervenit privilegium. Nota etiam hic obiter ex Azor ubi supra, quod si quis incidit in peccatum, cui annexa est excommunicatio reservata, si postea Pontifex ipse, vel alius, tolleret reservationem talis excommunicationis, nihil dicens de tempore futuro, vel præterito in revocatione, quod talis posset absolyi à quolibet confessore ab excommunicatione præterita reservata, quia ablato reservationis, etiam retrotrahitur ad excommunicationem antea incursum, & sic manet sine reservatione, & turā conscientiā absolvitur,

286. 10. Consequenter infertur, quod si quis hodie cum ignorantia invincibili decreti Trident. sess. 24. cap. 1. de reformat. irritantis matrimonia clandestina, contrahere matrimonium absque praesentia Parochi; matrimonium esset nullum, quia quod id posset fieri validè ante Tridentinum, non erat privilegium, sed jus commune. Ratio est, quia in his, & similibus non militat ratio privilegij, ut clare pater, sed proportio rationis servatur, sicut enim ad revocationem privilegij, quod est lex privata, est necessaria notitia revocationis in sin-

gulis privilegiatis, ita ad revocationem legis communis necessaria erit, & sufficiens communis notitia illius, ut supra declaratum manet; sic Merola, ex Vazquez, Sairo, & alijs.

SECTIO VII.

De revocatione privilegiorum ab homine,
sive privatim factis.

1. COnveniunt ferè omnes, revo- **287**
cationem ab homine, sive pri-
vatam, non habere effectum antequam
ad notitiam certam privilegiati perve-
niat; ita Azor *supr. quest. 6.* ubi nomen
denunciationis, pro notitia certa usur-
pat. Unde cum sola dubia notitia non
impeditur privilegium; quia melior est
conditio possidentis, neque cum sola
probabili tenetur abstinere ab illo, ut
docent Authores relati *supr.*, & per se
patet. Ex dictis infertur manifestè, quod
sive revocatio privilegij fiat per legem
universalem, sive per privatam, non ha-
bet effectum in ignorantibus invinci-
biliter revocationem; etiam post suffici-
ens tempus, ut illam possent habere ex-
ceptis casibus assignatis *supr. sect. 4. bu-*
lus disp. à num. 3. quia inculpabiliter eam
non habent; sic P. Merola cum Docto-
ribus adductis *sect. præcedenti* pro no-
stra sententia *eod. cap. 7. disp. 6. diff. 2.* ubi
num. 2 § 4. rejicit sententiam Suarez, &
Bonacinae assignantium differentiam
quantum ad hoc inter revocationem
per legem universalem, & legem priva-
tam, seu particularem, & constanter af-
firmat, quod sive revocatio fiat per le-
gem, sive fiat ab homine, nunquam ha-
bet